

COVID-19 hatások - Gyógyszerforgalmi elemzés 2021 január-augusztus¹

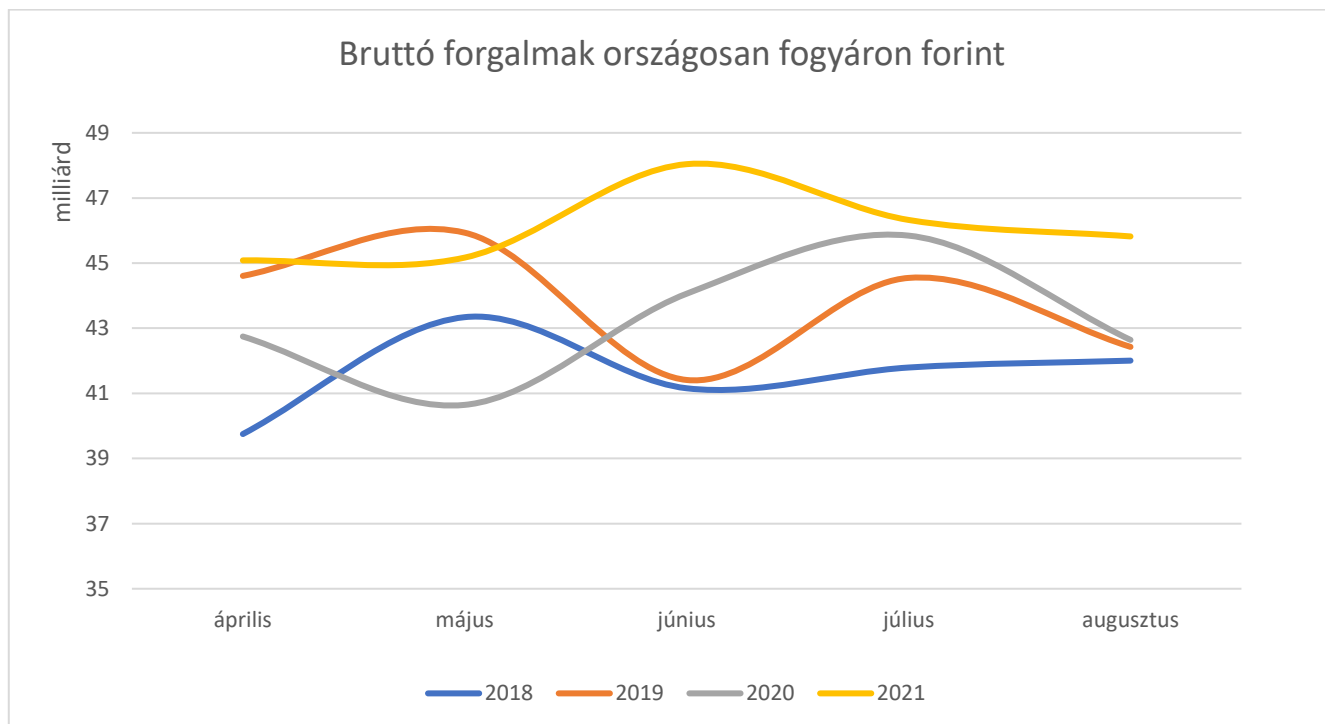
A 2021-es év havi támogatott gyógyszerforgalmának elemzése az augusztusi adatsor hozzáadásával folytatódik. Célja az elemzéseknek a koronavírus pandémia gyógyszerforgalomra gyakorolt hatásainak bemutatása, illetve annak vizsgálata, mennyire bizonytalan és/vagy **elégtelen** a magyar gyógyszertárak egyik fő bevételi forrásának számító **gyógyszer-árrés-rendszer**.²

Ebben a cikkben is a TB-támogatott vényes gyógyszerforgalmi adatokat vizsgálom, a továbbiakban a **forgalom** szó erre értendő, nem a teljes gyógyszertári forgalomra, amely OTC és étrendkiegészítő, egyéb bevétel-elemeket is tartalmaz.

A 2021 júniusi kiemelkedő *forgalmat* fokozatos leépülés követte, előbb 3 %-ot (48,04 milliárdról 46,33-ra), majd 45,82 milliárdra (további 1 %-ot) esett augusztusra.

Forgalmak országosan bruttó fogyasztói áron április-augusztus hónapokban				
Hónap	2018	2019	2020	2021
április	39,75 mrdFt	44,61 mrdFt	42,75 mrdFt	45,08 mrdFt
május	43,34 mrdFt	45,93 mrdFt	40,65 mrdFt	45,17 mrdFt
június	41,16 mrdFt	41,41 mrdFt	44,06 mrdFt	48,04 mrdFt
július	41,79 mrdFt	44,55 mrdFt	45,84 mrdFt	46,33 mrdFt
augusztus	42,01 mrdFt	42,43 mrdFt	42,64 mrdFt	45,82 mrdFt

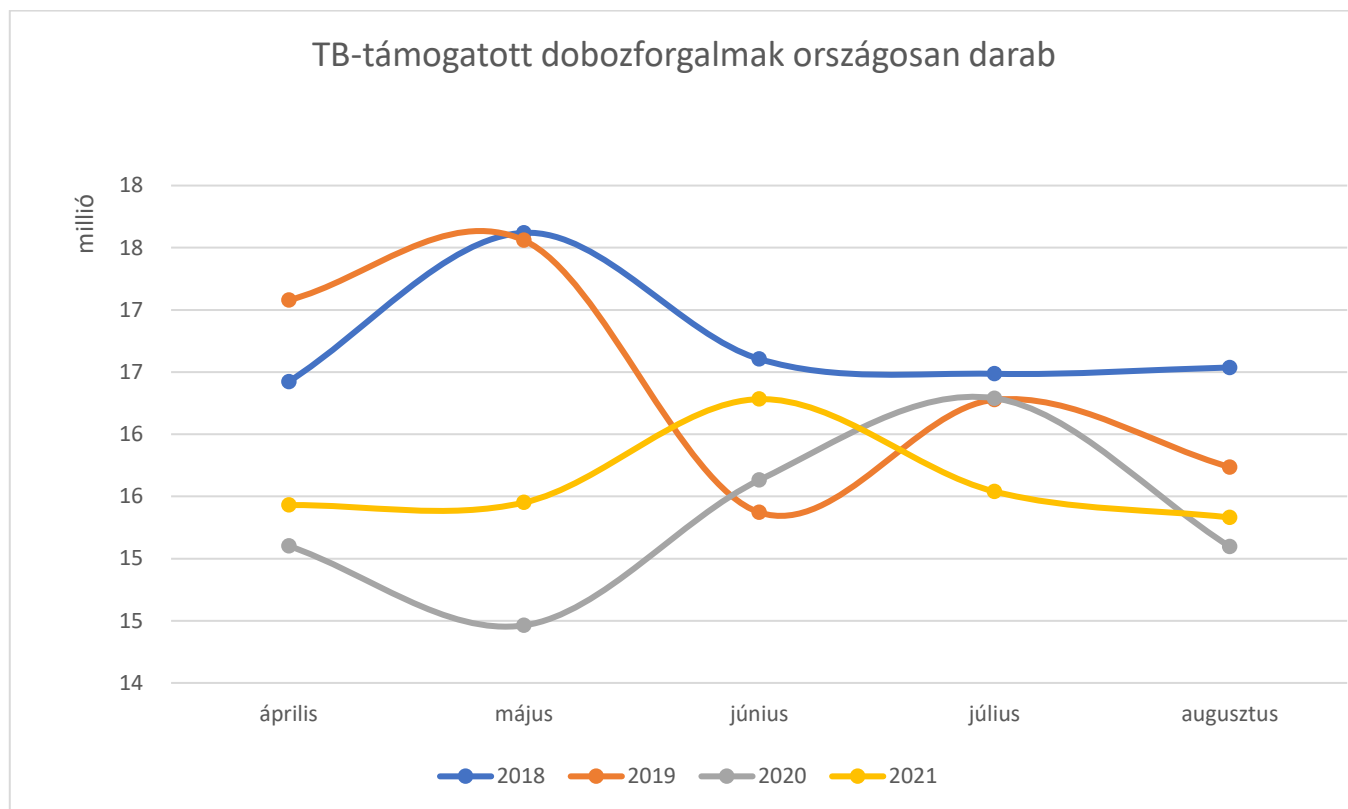
Az elmúlt három évben ebben az időszakban mindig estek a forgalmak, igaz, 2021 augusztusa jobb az előző évek azonos időszakához képest (előző évek augusztusai 42 milliárdos forgalmúak voltak):

¹ Minden, itt szereplő számítási eredmény tájékoztató jellegű és a megjegyzések magánvéleményt alkotnak.

² Adatok forrása: lehetőség van havi és éves támogatási adatok letöltésére a NEAK oldaláról. Az alkalmazott számolási módszertan külön írásban olvasható.

Érdekesség, hogy havi forgalomban tekintetében a 2021-es év vezet az elmúlt (két béke- és két COVID-)-év időszakában, addig dobozforgalomban mérve pont fordított a helyzet (vigyázat, a dobozforgalomban a gyári és a magis receptek is benne vannak!).

Ha elővesszük az előző évek azonos időszakait, annyira nem borús a helyzet: április-augusztus hónapban a 2021-es év jobban teljesített: havi szinten rendre magasabb *forgalmat* produkált a gyógyszerértári rendszer, mint 2020-ban, illetve 2019-ben:

Hónap	2020	2021	2021/20 [Ft]	2021/20 [%]
április	42,75 mrdFt	45,08 mrdFt	2,34 mrdFt	105,5%
május	40,65 mrdFt	45,17 mrdFt	4,52 mrdFt	111,1%
június	44,06 mrdFt	48,04 mrdFt	3,98 mrdFt	109,0%
július	45,84 mrdFt	46,33 mrdFt	0,48 mrdFt	101,1%
augusztus	42,64 mrdFt	45,82 mrdFt	3,18 mrdFt	107,5%

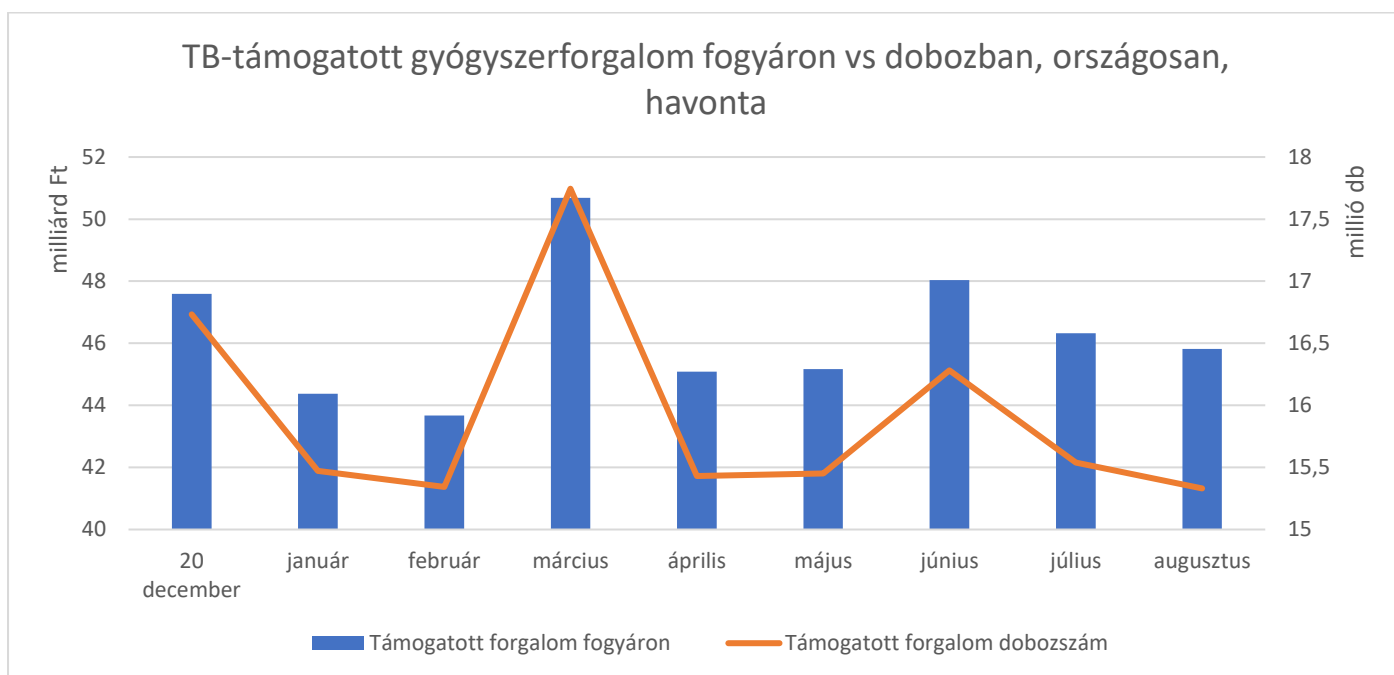
Hónap	2019	...	2021	2021/19 [Ft]	2021/19 [%]
április	44,61 mrdFt	...	45,08 mrdFt	0,48 mrdFt	101,1%
május	45,93 mrdFt	...	45,17 mrdFt	-0,76 mrdFt	98,3%
június	41,41 mrdFt	...	48,04 mrdFt	6,63 mrdFt	116,0%
július	44,55 mrdFt	...	46,33 mrdFt	1,78 mrdFt	104,0%
augusztus	42,43 mrdFt	...	45,82 mrdFt	3,39 mrdFt	108,0%

A következő táblázatban sárga háttérrel jeleztem azokat az időszakokat, ahol csökkenés, zölddel azokat, ahol növekedés tapasztalható forgalomban vagy dobozforgalomban:

2021	Támogatott forgalom fogyáron	Változás előző havihoz képest	Változás előző havihoz képest %	Támogatott forgalom dobozsám	Változás előző havihoz képest %
'20 december	47,60 mrdFt			16,73 millió	
január	44,38 mrdFt	-3,22 mrdFt	-6,77	15,47 millió	-7,53
február	43,68 mrdFt	-0,70 mrdFt	-1,58	15,34 millió	-0,84
március	50,68 mrdFt	7,01 mrdFt	16,04	17,75 millió	15,66
április	45,08 mrdFt	-5,60 mrdFt	-11,05	15,43 millió	-13,05
május	45,17 mrdFt	0,09 mrdFt	0,19	15,45 millió	0,13
június	48,04 mrdFt	2,87 mrdFt	6,35	16,28 millió	5,38
július	46,33 mrdFt	-1,71 mrdFt	-3,57	15,54 millió	-4,56
augusztus	45,82 mrdFt	-0,51 mrdFt	-1,09	15,33 millió	-1,34

Az elmúlt 9 hónapot nézve, „nagy” emelkedések és visszaesések is voltak. **A mostani időszak a „le” időszak a hullámvasúton.** Szerintem azonban van két momentum, ami érdekes lehet:

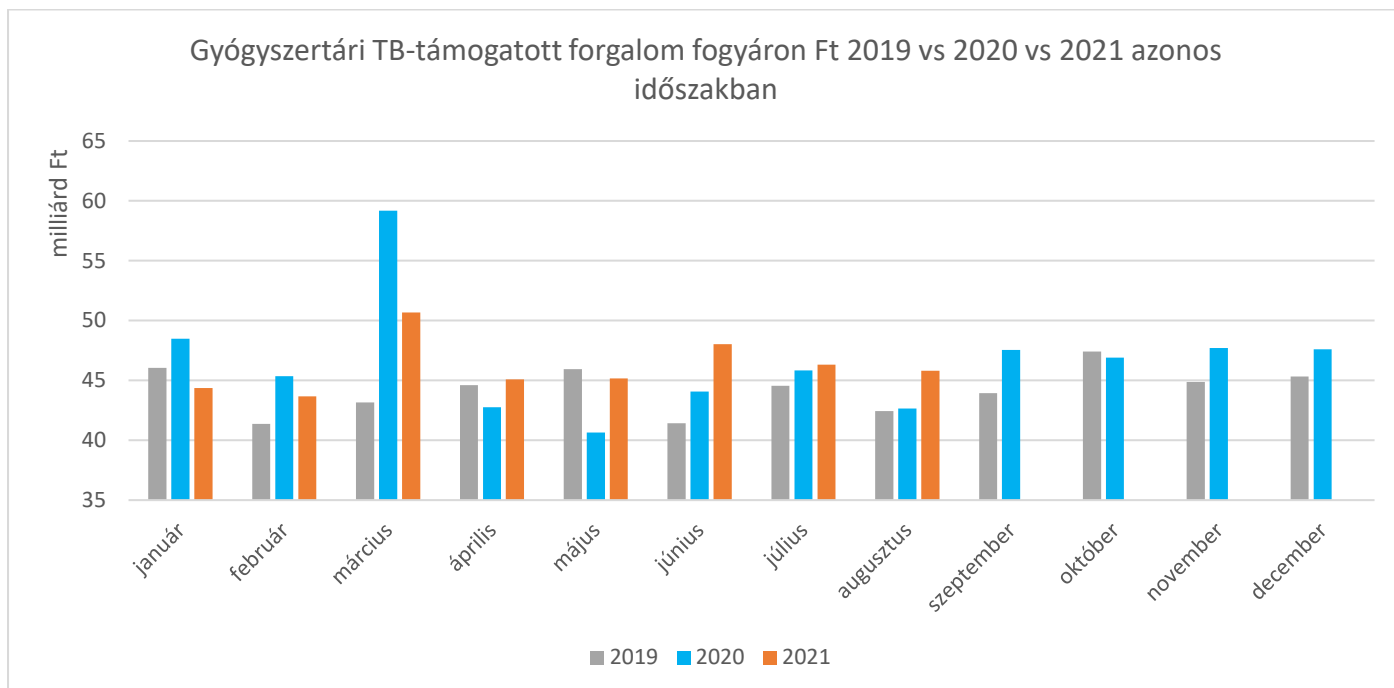
- **első kedvező fordulat** volt a júniusi kiugró kereskedés;
- **második kedvező fordulat** az augusztusban kezdődő és a szeptemberben is folytatódó nátha-időszak, amely a TB-támogatotti és (főképpen) az OTC-s forgalmat is javította: a csökkenő trend tehát (júliusról - augusztusra) megtörni látszik (3 helyett csak 1 százalékot esett a forgalom).

Szubjektív furcsaság, hogy ismerek olyan gyógyszertárat, ahol a június-július-augusztus-szeptember időszakban a **teljes** (támogatott, nemtámogatott, OTC és egyéb) **forgalom** - a fenti diagrammal ellentétben - **éppen hogy nőtt**, a szeptember pedig kiugróan jó hónapnak bizonyul eddig. Egyszerre érhető tetten a negyedik Covid-hullámra való felkészülés (többhavi gyógyszer-tartalék kiváltása) a náthás időszak tematikus gyógyszerbeszerzéseivel együtt. Kizárólag a TB-támogatott **forgalom** követése korántsem adhat teljes képet a folyamatokról.

Ha 2019, 2020 és 2021 évek bruttó forgalmait havi szinten elemezzük, látható, hogy 2021-ben (**narancs** színű oszlopok vs. **kékek**) április óta rendre jobb havi forgalmak voltak, mint az előző év azonos időszakában. De ezen nincs mit csodálkozni, 2020 az első lezárások, korlátozások és idősávok időszaka volt ez, az első pánikok

és visszahúzódnak ideje. A normális ellátási láncokat erős zavaró hatások érték, nem is beszélve a hiánycikkek állandó meglétéről.

Ha elővesszük a múlt hónapban felvázolt **négy scenáriót**, érdekes lehet ezeket tovább követni év végéig:

- a folyó év havi halmozott forgalmának összegét aránypárral felszorozzuk az egész évre (azaz 12/8-át vesszük)
- az Excel lineáris előrejelzését használjuk a 2021 éves forgalomra (2017-2020 adatai alapján)
- ha azt vesszük figyelembe, hogy 2020 év utolsó három hónapja 8 milliárddal volt „jobb”, mint 2019 év utolsó három hónapja, és feltételezzük, most is így lesz, akkor ...
- ha a 2017-2020 adatai alapján 5 %-os bővülést rakunk a 2020-as év összegére, akkor 2021 év végén ...

01-08 hónap alapján	mit mondtam júliusban?	mit mondok augusztusban?
2021 scenárió a)	554,32 mrdFt	553,76 mrdFt
2021 scenárió b)	585,49 mrdFt	585,49 mrdFt
2021 scenárió c)	564,16 mrdFt	519,37 mrdFt
2021 scenárió d)	586,64 mrdFt	586,64 mrdFt

Elég széles a cél-sáv, ahol az éves bruttó TB-támogatott forgalom megállhat. A középérték 560 milliárd, ettől +4,6 %-kal illetve -8,3 %-kal térnek el az egyes scenáriók³. Az 5%-os éves javulás talán túl optimista, a 2020-as év egyszerű másolása talán túl pesszimista prognózis. A *scenário-c* elég nagyot ingadozik augusztusra.

Árrés-kérdések

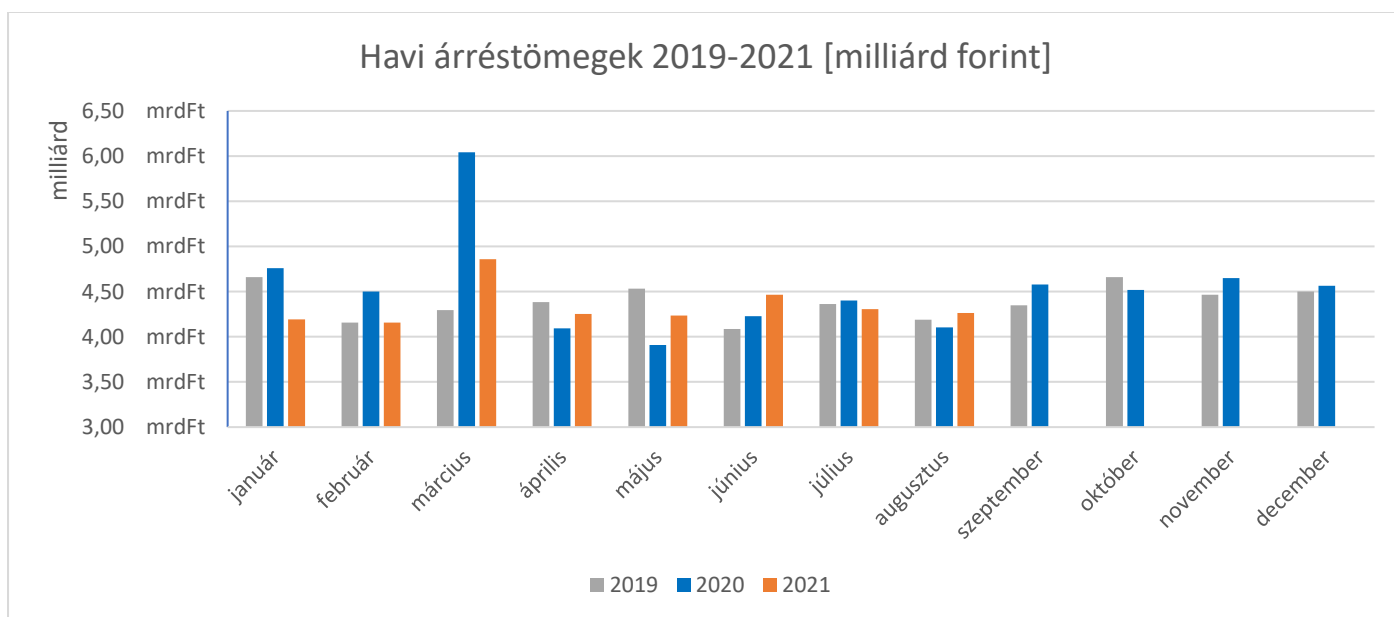
A NEAK honlapjáról letöltött TB-támogatott vényes gyógyszerforgalmi adatokból (a végén leírt módszertan szerint) **származtatott** árrés adatokat nyertem ki. Ezek visszaszámolt adatok, nem valós, mért, patikánként kiszámolt és összegyűjtött controlling-adatok.

³ Ezt a táblázatot szeretném újabb havi oszlopokkal folytatni és így vizsgálni, milyen viszonyban állhat a prognózis- és a tény-adat egymással.

A havi árrés-adatok az elmúlt két és fél évből így alakulnak:

hónap	2019	2020	2021
január	4,66 mrdFt	4,76 mrdFt	4,19 mrdFt
február	4,16 mrdFt	4,50 mrdFt	4,16 mrdFt
március	4,30 mrdFt	6,04 mrdFt	4,86 mrdFt
április	4,38 mrdFt	4,09 mrdFt	4,25 mrdFt
május	4,53 mrdFt	3,91 mrdFt	4,23 mrdFt
június	4,09 mrdFt	4,23 mrdFt	4,46 mrdFt
július	4,36 mrdFt	4,40 mrdFt	4,31 mrdFt
augusztus	4,19 mrdFt	4,10 mrdFt	4,26 mrdFt
szeptember	4,35 mrdFt	4,58 mrdFt	
október	4,66 mrdFt	4,52 mrdFt	
november	4,46 mrdFt	4,65 mrdFt	
december	4,50 mrdFt	4,57 mrdFt	
összesen	52,64 mrdFt	54,34 mrdFt	34,73 mrdFt
prognózis			52,09 mrdFt

Júliusra 4 %-ot esett a havi árréstömeg, az augusztus további 1 %-os csökkenést produkált még. Az egy nagy kérdés továbbra is, hogy 2021 tudja-e „hozni” azt az árréstömeget, mint 2020 (plusz 52 milliárd vagy 54 milliárd lesz-e az évvégi szaldó).

Az idén **augusztusi számolt árréstömeg** az előző év azonos időszakához képest **kedvezőbb képet** mutat. Ismétlem, azt is látni kell, hogy ezek országos átlagok, patika és patika között jelentős eltérések lehetnek.

2021. szeptember 29.

Dr. Gábor Tamás